

BOEK BESPREKING

S. Palazzi. *Trattato di Odontologia per medicie studenti*.
Seconda edizione largamente ampliata con prefazione dell' On.
Prof. Amedeo Perna.

Uitg. Dottor Francesco Vallardi, Milaan. 1932. 2 deelen, 1370
blz., 1665 afb. Prijs 150 Lire.

Van de hand van den bekenden hoogleeraar en onderzoeker *Silvio Palazzi* verscheen de tweede druk van een leerboek, dat vrijwel de geheele moderne tandheelkunde omvat. Hij, die mocht meenen, dat het bij de tegenwoordige specialiseering vrijwel ondoenlijk is, dat één man, zij het dan met de hulp van eenige medewerkers voor bepaalde onderdeelen, de tandheelkunde in haar geheelen omvang kan worden weergegeven, wordt door kennis te nemen van den inhoud van dit werk van het onjuiste dezer meening overtuigd. Want men kan gerust zeggen, dat het werk over het geheel genomen, zeer geslaagd is en dat het het praedicaat voortreffelijk volkomen verdient.

Om eenigszins een idee te geven van de veelzijdigheid van het behandelde, zij hier vermeld, dat men hoofdstukken kan aantreffen over onderwerpen als de geschiedenis der tandheelkunde, de psychotechniek, de bepaling van het honorarium, het tandheelkundig onderwijs in andere landen, enz. De chirurgische en de biologische gebieden der tandheelkunde zijn betrekkelijk uitvoerig behandeld, zooals wel te verwachten is in een land, waar men slechts na volbracht artsexamen de tandheelkunde mag uitoefenen. De inhoud van deze hoofdstukken is niet alleen voor den student van belang, maar zeer in het bijzonder door zijn uitvoerigheid ook voor hem, die later een bepaald onderwerp weer uitgebreid wil bestudeeren. (Tot mijn verwondering mis ik hier echter een wedergave van het zoo belangrijke door het echtpaar *Mellanby* verrichte werk.)

Andere gedeelten, b.v. de conserveerende tandheelkunde, hadden wij gaarne wel wat uitgebreider en moderner behandeld gezien; zoo is het aan de inlays gewijde hoofdstuk zeer zeker te

beknopt (waarom is de invoering van de gegoten vullingen door *Taggart* in 1908 niet in het jaartallenlijstje vermeld?) De schrijfwijze der buitenlandsche uitdrukkingen en namen is niet altijd juist, ook niet van minder halsbrekende namen dan die van „Leuweunhoech”. Dat *Gottlieb* zou hebben vastgesteld, dat onder physiologische omstandigheden de bodem van den tandvleeschzak zich ongeveer één millimeter onder den tandvleeschrand bevindt, is niet juist. Enz. Maar het is begrijpelijk, dat bij een werk van bijna 1400 kleingedrukte bladzijden ieder lezer wel vele wenschen en opmerkingen moet hebben.

Echter zij nog slechts één wensch uitgesproken, n.l. dat de volgende druk vergezeld moge gaan van een behoorlijke literatuuropgave; een groot voordeel van dit studieboek is juist, dat men kennis kan nemen van belangrijke Italiaansche, in andere landen dikwijls zeer weinig bekende, publicaties, terwijl slechts bij den naam van een enkelen auteur de plaats is aangegeven, waar een besproken mededeeling aan te treffen is.

Dit leerboek voor studenten en afgestudeerden mag beschouwd worden als één der beste en volledigste op ons gebied. Met een gerust geweten kan hem, die de Italiaansche taal machtig is, de aanschaffing warm aanbevolen worden.

E. SANDERS.

E. Reichenbach. *Praktische und kritische Beiträge zur keramischen Prothetik*. 40 pag. 79 fig. 3.50 R.M. Hermann Meusser, 1933.

Een uitstekende verhandeling, die het belangrijkste vermeldt, bijzaken weglaat, van uitgebreide literatuurkennis en een behoorlijke mate van eigen ervaring getuigt. De figuren, in het bijzonder de constructiefiguren zouden winnen als een minder bescheiden schaal was genomen.

B. R. B.

Eberhard Zwirner. *Verankerung abschraubbarer Brücken im Frontzahnbereich*. 90 pg. 39 fig. 6.30 R.M. Hermann Meusser, 1934.

Een boekje, dat nogal ouderwetsch aan doet. Veel van de vermelde literatuur is trouwens zoo rondom de twintig jaar oud, maar dat het geschermd van anderen met het woord „biologisch”

in de prothetiek begrijpelijk maakt. De auteur heeft aan de bestaande constructies van afschroefbare Richmondkronen er een toegevoegd. Een veel verbeterde uitgave naar hij meent. Wat best mogelijk is. Hij heeft al minstens veertig uitermate geslaagde gevallen van uitgebreid brugwerk met schroefkroonankers los loopen.

„Ob die Wiederherstellung des Kauvermögens im einzelnen Falle nicht auch durch andere Mittel zu erreichen gewesen wäre, diese Frage soll mit Rücksicht auf das Ziel der vorliegenden Arbeit unwesentlich sein und unerörtert bleiben“, deelt de schrijver ons in gespatieerden druk mee. M.a.w. hij huppelt een cross-country op z'n stokpaardje.

Aldus: „Fall 1. 21-jährige Patientin, die eine Behandlung ihrer stark zum Verfall neigenden Zähne bisher stets gescheut hatte; als Folge jahrelanger Versäumnis folgender trauriger Befund: Von den 13 noch verbliebenen Zähnen des Oberkiefers lebten nur noch 4! (8. 1. 7. 8.) Alle übrige Zähne tot, vielfach durch Karies zerstört, hässlich verfärbt und teilweise gelockert. An 3.2.1. Granulome; Behandlung: Wurzelspitzenresektion an 3.2.1.; Wurzelbehandlung und Füllung an allen übrigen mit Ausnahme von 7. 8. Nach Monatelanger Beobachtung des Ergebnisses aller chirurgischen und konservierenden Massnahmen Anfertigung einer 14-gliedrigen und elffach verschraubter Brück . . . .“

Ausgerechnet: die elffache Verschrobenheit!

B. R. B.

Ferdinand Riebler. *Präzise Metallplattentechnik; Erfahrungen, gesammelt bei der Herstellung von mehr als tausend Gebissplatten.* 96 pag. 103 fig. R.M. 9.60 geb. In Selbstverlag des Verfassers, Graz 1934.

Hoogstwaarschijnlijk een eenig kindje, dat door vader Riebler in alle opzichten met zorg „ausgestattet“ het leven werd ingezonden. Wij heeten het van harte welkom! Beroepsuitgevers en routineschrijvers hebben samen heel wat slechter producten op hun geweten.

Het boekje beschrijft slechts één techniek, n.l. het persen van metaalplaten op spence-modellen met hulp van Eichentopfs pers, met dien verstande, dat zoowel het hieraan voorafgaande afdruk-nemen als het daarnakomende bij-werk een plaats vinden. Maar deze beschrijving is dan ook zeer uitvoerig en leerzaam. De

schrijver is van oordeel, dat een exact geperste metalen plaat beter past dan een apparaat van rubber of van gegoten materiaal ooit kan doen en (mede) daardoor ook voor gevoelige onderkaken de beste basis vormt. Een stelling, die referent ten volle onderschrijft.

B. R. B.

Türkheim. *Taschenbuch der klinischen Prothetik, ihre Praxis, ihre Fehlerquellen*. Ein Hilfsbuch für Studierende der Zahnheilkunde und Zahnärzte aus den Erfahrungen der Prothetischen Abteilung des Hamburger Universitäts-Instituts. 237 blz. (zakboekformaat); 232 fig. R.M. 11.80, geb. Berlijn. Hermann Meusser, 1933.

Dit boekje tracht vrijwel het veld der geheele prothetiek te bestrijken. Wat natuurlijk aanleiding geeft tot ongelukken.

Dentocoll wordt in 5½ regel behandeld! De onvolledigheid is echter niet het ergste. Het geheele hoofdstuk over de methoden en techniek van den afdruk is een doorlopend bewijs, dat de schrijver-docent lang niet ver genoeg boven zijn stof staat. Systematiek ontbreekt hem ten eenenmale. In de beschrijving der aanbevolen methodes worden nòch onder- en bovenkaak, nòch geheel of gedeeltelijk tandelooze mond, nòch de te gebruiken materialen scherp uiteengehouden. En deze clinicus moet ook wel ervaring mankeeren. Mededeelingen, dat voor functie-afdrukken met compositiemassa *elke* lepel geschikt is en dat deze met een 2 à 3 m.M. dikke laag voldoende bedekt zouden zijn, komen referent althans op andere wijze onverklaarbaar voor. Dat een der belangrijke verschillen tusschen compo- en gipsafdruk ligt in het mogelijke of onmogelijke van compressie der kaakbekleding wordt eenvoudig niet vermeld.

Zoowel de behandeling van het Christensen-verschijnsel op blz. 43 b. v., als die der klem-as op blz. 85, (welke n.b. een „hypothetische” lijn wordt genoemd), als de bladzijden over klemconstructie, en over de „Geschiebe” wijzen op een afwezigheid van mechanischen zin en van theoretische kennis.

Hinderlijk, als zoo vaak in Duitsche boekjes, is het verbinden van Duitsche namen aan methodes of apparaten en het gelijktijdig verzwijgen van Amerikaansche auteurs, die om het zacht te zeggen, toch ook nog wel eens eenig recht hebben om peetoom te zijn.

Op blz. 141 begint de afdeeling over kroon- en brugwerk. Een paar bladzijden van wat er aan ruimte rest, moet deze nog afstaan aan een „Verdeutschung der wichtigsten Fremdworte” en aan een „Schlusswort”.

Het is duidelijk, dat ons oordeel over dit boekje niet gunstig kan zijn. Als voor eigen leerlingen bestemde aantekeningen zou het toelaatbaar zijn, — om meer dan een reden is het jammer, dat *Türkheim* deze zeer voorloopige notities reeds voor publicatie geschikt achtte.

B. R. B.